

Vangseter-tap i arbeidsrettssak

Vangseter AS hadde ikke saklig grunn for å si opp stedets oldfrue i juni 1995. Det slår lagmannsretten fast og stadfester dermed dommen fra herredsretten i februar i fjor. Vangseter må betale kvinnen 184.250 kroner i erstatning og oppreisning.

AV
MERETE N. NETTELAND

Det var kvinnen selv som gikk til sak mot Vangseter, etter det hun opplevde som en usaklig oppsigelse sommeren for halvannet år siden. Herredsretten ga henne medhold i at oppsigelsen ikke kunne kneses gyldig, men Vangseter et dommen inn for Eidsivatingssrett.

Nå viser det seg at lagmannsretten i alt vesentlig er enig med herredsretten. Erstatningsbeløpet ble redusert med vel 15.000 kroner, men saken må likevel anses som fullstendig tapt for Vangseter AS.

Uhøvelig opptreden overfor klienter, dårlig renhold og brudd på lojalitetsplikten overfor arbeidsgiveren var noen av forholdene som Vangseter dro fram for å begrunne oppsigelsen av kvinnen, som ble ansatt høsten 1993. Lagmannsretten slår imidlertid fast at ingen av de episodene som arbeidsgiveren viser til gir tilstrekkelig grunnlag for en saklig oppsigelse. Tvert imot heter det i dommen:

«Det er rettens inntrykk at det ikke generelt var noe å utsette på oldfruens oppførsel. At det har vært to episoder hvor hun eventuelt har taklet situasjonen mindre heldig innebærer ikke noen oppsi-

gelsesgrunn.»

Videre i dommen heter det: «Lagmannsretten har fått inntrykk av en arbeidsplass der lederen, Thor Johansen, i realiteten var enerådende. Et utenforstående vitne som kjenner godt til kurstedet sa det slik at miljøet var preget av omskiftelighet og impulsivitet.» Lagmannsretten understreker samtidig at kurstedet i Vang kan vise til gode resultater, og at Johansens innsats avtvinger respekt.

I tillegg til erstatningen må Vangseter betale saksomkostninger for lagmannsretten på vel 67.000 kroner.

Skal styre Hedmark Teater

SJEFSTIKKERE: Disse tre skal lede Hedmark Teater inntil den nye teatersjefen er på plass: John Nyutstumo, Unni Moløkken og Karen Hagen. (Foto: Berit Selboe)

En ledergruppe bestående av Karen Hagen, Unni Moløkken og John Nyutstumo skal holde Hedmark Teater på skinnene inntil en ny teatersjef er på plass. Det ble klart etter et møte mellom styreleder Jan Wibe og de ansatte ved teateret onsdag.

AV
MERETE N. NETTELAND

Nåværende teatersjef Bente

Erichsen slutter 17. februar for å bli ny sjef for Riksteateret. Den ledige stillingen blir lyst ut med søknadsfrist 15. februar, og styret for Hedmark Teater håper å ha den nye teatersjefen på plass i Hamar 1. august.

Inntil da blir det opp til den ferske ledertroikaen å holde hjulene i gang. Karen Hagen (49) er i dag ansvarlig for økonomi og administrasjon ved Hedmark Teater. Unni Moløkken (37) er produksjonsleder, og John Nyutstumo (44) er skuespiller og instruktør.

De tre får ansvaret for den løpende virksomheten ved teateret utover våren og sommeren,

noe som blant annet betyr at de får ansvaret for den internasjonale teaterfestivalen i Kongsvinger i begynnelsen av mai.

— Heldigvis er det meste på plass allerede, så jobben blir i stor grad å følge opp de retningslinjene som er gitt. Dette blir en overgangsfase, og alle de ansatte er villige til å ta i et tak ekstra for å få det til å bli best mulig, sier Elin Tinholt, informasjonskonsulent ved Hedmark Teater. Hun understreker at utnevnelsen av den nye ledergruppen skjedde på bakgrunn av drøftelser i styret og etter råd fra de ansatte.

Kjærkomne Løten-millioner

Det ble innbetalt 58,8 millioner skattekrone i Løten i fjor. Det er 3,3 millioner mer enn i 1995 og 1,6 millioner over justert budsjett.

— Vi vasser ikke i penger slik de tydeligvis gjør i Hamar, sier rådmannen i Løten, Kjell Magne Brobakken.

— Men 1,6 millioner er et kjærkomment tilskudd.

Rådmannen kan ikke si noe om hvordan regnskapsresultatet vil bli ennå, men 1,6 millioner hjelper. Når han i tillegg vet at det har gått bra med pengeinngangen forøvrig, samt at en gjennom året har klart å

demme opp for den utgiftsveksten som etter hvert presset på, mener rådmannen at en skal komme i land med grønne tall.

Også kommunekasserer Kjell Opsahl sier seg svært tilfreds med resultatet.

AVLYTTINGS-SKANDALEN

— Kjellerkultur i Telenor

KRITISK: RVs Erling Folkvord kom i går med knallhard kritikk av Telenor (Foto: Tone Fjeld).

Oslo (NTB-Anne Kathrine Aamba): Det eksisterer en politisk kjellerkultur mellom avlyttingsfolk i Telenor og Politiets overvåkingstjeneste, mener RVs stortingsrepresentant Erling Folkvord. Han ber samferdselsminister Sissel Rønbeck og justisminister Anne Holt rydde opp.

Før jul ble Folkvord kontaktet av Alf Rønning som fortalte at han en høstkveld i 1994 hadde fått hjelp av en ansatt i Telenor til å sette i gang privat telefonavlytting. Nesningen presenterte seg med falskt navn og sa at han var politibetjent ved Hamar politikammer da han ringte Telenor. Den Telenor-ansatte sa han skulle gjøre så godt han kunne for å iverksette telefonavlyttingen, til tross for at det verken var lagt fram noen kjennelse fra forhørsretten eller en skriftlig ordre fra påtalemyndigheten. Det ble aldri noen telefonavlytting, men hedmarkingen tok opp samtalen på bånd.

— Denne telefonsamtalen hadde ikke forløpt slik hvis det ikke tidligere har vært liknende samtaler mellom politiet og Telenor over lang tid. Dette er politistatsmetoder, sier Folkvord til NTB.

— Det eneste spørsmålet som ble stilt av Telenor, var hvilket telefonnummer som skulle avlyttes, fremholder han.

Oppvask i Telenor

Han har sendt brev til statsråd Holt der han ber om at hun undersøker hva slags praksis det er i telefonavlyttingsaker ved hvert politikammer. I brevet til Rønbeck, som er politisk ansvarlig for Telenor, ber han om at Telenors praksis i telefonavlyttingsaker blir gjennomgått. Praksisen i hver enkelt region må undersøkes, krever han.

Kopier av brevene samt utskrift av telefonsamtalen er sendt til Stortingets kontrollutvalg for de hemmelige tjenester og til kontroll og konstitusjonskomiteen.

Telenors administrerende direktør Formod Hermansen ser meget alvorlig på saken.

— Vi skal se til at slikt som skjedde her, ikke skal kunne forekomme i framtida. Vi tar det sær-

deles alvorlig. Det blir full oppvask, og vel så det, sier Telenor-direktøren.

Han sier at han beklager at det som faktisk skjedde.

— Her er det en serie med feilbehandling, vurderingsvikt og rutinebrudd, og jeg vil si at alt er like ille, sier Hermansen.

Usannsynlig

Rønning bestemte seg for å kontakte Folkvord etter at politikeren for jul gikk ut med mistanker om at telefonen til RV på Stortinget var avlyttet. Folkvord var svært skeptisk til mennens historie.

Jeg syntes i utgangspunktet at det var en helt usannsynlig historie, og forsøkte derfor å undersøke om den kunne være riktig. Mandag kveld bekreftet den Telenor-ansatte hovedtrekkene i samtalen. Han sa at det var en grov rutinesvikt at sentralbordet oppga hans navn og telefonnummer den kvelden i 1994, forteller Folkvord.

RV-politikeren sier at det er få saker som har forundret han mer.

Forsøkte å

I følge RVs pressemedarbeider Torgny Hals på Stortinget, skal Ringsakermannen Alf Rønning har forsøkt å selge lydbandopptaket med bestilling av telefonavlytting til flere aviser for åtte år siden. Men ingen av avisene tok sjansen på å slå til på tilbudet.

AV
JON IVER GRUE

AVLYTTINGS-SKANDALEN

AVLYTTER: Politimester Jan Grøndahl i Hamar bekrefter at politiet har et fåtall personer i Hamar politidistrikt under telefonavlytting.

Flere under avlytting

Flere privatpersoner i Hamar politidistrikt er under avlytting av politiet. Det bekrefter politimester Jan Grøndahl, som ikke vil konkretisere hvor mange per-

soner eller hvilke miljøer dette gjelder. — Men det dreier seg om meget få personer, sier han.

AV
ONIVER GRUE

Politimesteren mener bestillingen om telefonavlytting fra Ringsakermannen Alf Rønning var en hevnaaksjon mot politiet. Grøndahl vil imidlertid ikke bekrefte at en narrazia mot Rønning var motivet for dette.

Må ha rettens kjennelse

— Det jeg kan si er at Hamar politikkammer ikke har foretatt noen telefonavlytting uten forhørsret-

tens kjennelse om dette, sier Grøndahl.

I følge politimesteren følger politikkammeret de regler og prosedyrer som er fastsatt av sentrale myndigheter for avlytting av privatpersoner.

— Det viktigste er at det foreligger en kjennelse fra forhørsretten. I hastesaker kan påtalemakten, altså politimesteren under bestemte forutsetninger fastlagt av kongelig resolusjon i Stortinget, fatte beslutning om å iverksette avlytting. Men da må beslutningen presenteres forhørsretten senest 24 timer etterpå, sier Grøndahl.

Interne prosedyrer

— Hvem har politimyndighet til å ringe Telenors hysjyveling og bestille telefonavlytting. Kan en hvilken som helst polititjenestemann gjøre dette?

— Vi har våre interne prosedyrer på dette som jeg ikke vil kommentere.

— Må bestillingen komme fra øveste hold, altså politimesteren? — Det har jeg ingen kommentar til.

— Er det ikke behov for ytterligere kontrolltiltak fra politiets side når en vilken som helst person kan utgi seg for å være politi og bestille telefonavlytting gjennom Telenor?

— Nei, det kan jeg ikke se. Vi har regler for dette nedfelt på papiret som er detaljerte og klare. Så lenge disse følges vil det ikke skje uberegtiget avlytting som er i strid med regelverket. Regelverk og prosedyrer for øvrig tilfredsstillende både rettsikkerheten og politiets behov for å føre kontroll med avlyttingen. I dette tilfellet ble da også bestillingen om avlytting avslørt som falsk for den ble iverksatt.

Merkelig av Telenor

Politimester Grøndahl anser det imidlertid som «merkelig» at Telenor har rutiner som gjør det mulig å få navn og privat telefonnummer på vedkommende Telenor-ansatt,

som i all hemmelighet er håndplukket til å etablere telefonkontakt på oppdrag fra politiet.

— Det er ikke bra og det forundrer meg at ikke Telenor har klarere bestemmelser på dette punktet, sier han.

Vurderer påtalemessige skritt

— Vil politiet ta initiativ til et samarbeid med Telenor om kontrolltiltak som er med på å lukke vekk slike muligheter?

— Nei, det kan jeg ikke se er aktuelt.

Kommer politiet foreta påtalemessige skritt overfor mannen som bestilte den falske avlyttingen?

— Det er mulig dette forholdet berøres av straffebestemmelser. Det akter jeg å gjøre nærmere undersøkelser for å finne ut av.

Politimester Jan Grøndahl var sjef for politiets overvåkningsstjeneste fra 1991 til 1993. Til vår avis sier han at det ikke er sjelden at politiet blir utsatt for hevnaaksjoner fra personer som mener de har noe uoppgjort med politiet.

— Jeg kjenner til at det var en parallell til denne avlyttingsaksjonen ved årsskiftet 1991/95. Da var det også en person som ble avslørt i å utgi seg for å være politimann. Ellers hender det fra tid til annen at personer falskelig utgir seg for å være politi. Men aldri i tilsvarende saker, sier politimesteren.

Ville hevne seg

Nes/Oslo (NTB-Anne Kathrine Aambø): En razzia hos bilmekanikeren Alf Rønning (54) fra Nes i Ringsaker for ti år siden var bakgrunnen for at han ønsket å teste politiets rutiner for avlytting — som en liten hevnaaksjon.

— Bygdesladderer sa at jeg drev og solgte narkotika, og da fikk jeg en razzia hjemme, enda jeg har aldri sett narkotika med mine egne øyne. Politiet ba ikke akkurat om unnskyldning etterpå. Etter denne episoden har jeg vært litt hatefull overfor politiet og ville si takk for sist, forteller Rønning til NRK Hedmark.

En høstkveld i 1994 ringte han Telenor og presenterte seg med falskt navn. Han sa han var politibetjent Torbjørn Veen fra Hamar politikammer, og at han ønsket å bestille en telefonavlytting. Den Telenor-ansatte sa han skulle gjøre så godt han kunne for å iverksette telefonavlyttingen, til tross for at det verken var lagt fram noen kjennelse fra forhørsretten eller en skriftlig ordre fra påtalemyndigheten.

Langsint

Det ble aldri noen telefonavlytting, men Rønning tok opp samtalen på bånd. Før jul tok han kontakt med stortingsrepresentant Erling Folkvord. Mandag fikk Folkvord bekreftet historien av den ansatte i Telenor, og krever nå at myndighetene gjennomgår rutinene for telefonavlytting.

Rønning medgir overfor NTB at han både er tålmodig og langsint. Det gikk hele åtte år etter razziaen før han iverksatte telefonavlyttings-spøken.

— Jeg har ikke hatt det så godt etter razziaen. Den likte jeg dårlig, sier Rønning.

Men razziaen er ikke den eneste årsaken til at han er lite blid på politiet: For 10-12 år siden ble han stoppet av en mann som utga seg for å være sivil politimann. Mannen hylte og skreik at Rønning kjørte for fort.

Jeg tok nummeret på bilen hans, og det viste seg at han ikke var fra politiet. Da anmeldte jeg episoden, men saken ble henlagt. Derfor frykter jeg ikke at det skal få konsekvenser for meg at jeg ga meg ut for å være politimann. Hvis politiet vil ta meg for det, må de også gjennomta etterforskningen av den henlagte saken, hevder Rønning.

Flere båndopptak

Rønning forteller at han en stund har hatt et litt skjevt blikk på politiets overvåkning, men presiserer at han ikke er ute etter noen bestemt person. Det var etter en prat med en bekjent som jobber i politiet, at Rønning fikk ideen til avlyttingsforsøket.

— Han fortalte at avlytting og overvåkning er det mye mer av enn av jeg ante. Da ble jeg nysgjerrig, og det viste seg jo at han hadde rett.

Rønning hevder at han har flere båndopptak som har med overvåkning å gjøre, men disse vil han spare.

Jeg vil se det litt an før jeg går ut med dem. Det spørs litt hvordan denne saken går, og det kan være greit å ha noe i bakhand, sier Rønning til NTB.

selge lydbåndopptak

— I forbindelse med avlyttingskandalen mot statssekretær Martin Kolberg i forsvarsdepartementet og RVs Erling Folkvord som kom opp for jul, tok Rønning direkte kontakt med Folkvord. I utgangspunktet var han skeptisk til hele historien, men reiste likevel til Rønning hvor han fikk overlevert båndet. Folkvord fikk en ekspert - en såkalt fonetiker til å gjennomgå materialet som viste seg å være ekte, sier Hals. Pressemedarbeideren mener

at telefonsamtalen er et skremmende eksempel på hvor rutinemessig slike avlyttinger forekommer.

— Det er bare å en telefon som skal til, noe som også indikerer at dette skjer nokså ofte, sier han.

Torgny Hals har imidlertid ingen indikasjoner på at medlemmer av RV eller andre ytterliggende politiske miljøer i Hedmark blir avlyttet av politiet.